

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **A.. F.**, J., zast. advokátom JUDr. V. K., AK E., N. proti žalovanému: **JUDr. T. V.**, N., správca konkurznej podstaty úpadcu W. Š. S., s. r. o., R., zast. advokátom JUDr. J. H., H., **o určenie poradia prihlásenej pohľadávky**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 2. júna 2006, č. k. 6 Cbi 69/2006-127, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca si uplatnil právo na určenie poradia uspokojenia pohľadávky zabezpečenej záložným právom k nehnuteľnostiam, vo výške 6 359 001,40 Sk tak, aby súd určil, že k uspokojeniu pohľadávky príde v poradí pred uspokojením iného konkurzného veriteľa / daňový úrad / zapísaného na LV č. X. k. ú. R..

Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom zo dňa 9. júla 2008 / na l. č. 83 / tak, že žalobu zamietol. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. V rozhodnutí poukázal na ust. § 28 ods. 3 ZKV s tým, že úlohou súdu prvého stupňa bude zaoberať sa skúmaním zápisu jednotlivých záložných práv.

Súd v novom konaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil, že na žalovaného bol vyhlásený konkurz dňa 20. 09. 2005 a žalobca si konkurznou prihláškou

zo dňa 14. 11. 2005 prihlásil svoju pohľadávku v celkovej sume 6 359 001,40 Sk s právom na oddelené uspokojenie z pozemkov uvedených v bode A a zo stavieb uvedených v bode B čl. 3 Správca konkurznej podstaty pohľadávku uznal a zaradil ako pohľadávku 1. triedy s právom na oddelené uspokojenie s označením uspokojenia v treťom poradí.

Žalobca si žalobou uplatnil určenie, že jeho pohľadávka zaradená do 1. triedy s právom na oddelené uspokojenie zo založených nehnuteľností tak, aby k uspokojeniu došlo v poradí pred uspokojením ďalšieho veriteľa – Daňový úrad Topoľčany.

Z predložených dokladov bolo zistené, že z rozhodnutia DÚ Topoľčany č. 642/340/12283/2005. Sip zo dňa 12. 04. 2005 je zrejmé, že tento veriteľ zriadil na zaplatenie daňového nedoplatku 311 818 Sk záložné právo k nehnuteľnostiam na LV č. X.X. parc. č. X. / pozberovka / s právoplatnosťou dňa 29. 04. 2005. Z listu vlastníctva č. X. vyplýva, že v časti C ťarchy, je zriadených viacero záložných práv, pričom v druhom poradí na pozberovku / parc. č. X. / je vyznačené záložné právo v prospech DÚ Topoľčany a v treťom poradí na uvedenú nehnuteľnosť je evidovaný žalobca, ktorému vzniklo záložné právo i na iné nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. v časti C ťarchy.

Súd posúdil uplatnené právo podľa § 23 ods. 1, 2, 3 a § 28 ods. 1, 3 ZKV v spojení s § 31 ods. 1 písm. e/ ZKV.

Súd z prihlásenej pohľadávky mal za preukázané, že žalobca si uplatnil právo na uspokojenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o pôžičke uzavretej medzi žalobcom a úpadcom v čase pred vyhlásením konkurzu. Žalobca zaradil pohľadávku do 1. triedy s právom oddeleného uspokojenia, nakoľko dňa 03. 08. 2004 uzatvoril s dlžníkom / úpadcom / záložnú zmluvu na nehnuteľnosti zapísané na LV č.X.. Poradie neuviedol.

Správca prihlásenú pohľadávku uznal a jeho vyznačenie pohľadávky v treťom poradí zo speňaženia bolo nad rámec obsahu prihlášky s tým, že vychádzal zo zápisov označených na LV č.X..

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že správca konkurznej podstaty uznal pohľadávku podľa konkurznej prihlášky a vychádzajúc z ust. § 23 ods. 3, 5

písm. b/ ZKV, nakoľko sa jedná v časti o vykonateľnú pohľadávku, ktorá popretá nebola, preto nebolo možné žalobe vyhovieť.

Žalobca si v konkurznej prihláške neuplatnil určenie poradia uspokojenia opakovane založených nehnuteľností i v prospech iného veriteľa, žalobe nebolo možné vyhovieť.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Žalobca podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 2. augusta 2010.

V odôvodnení odvolania uviedol, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Obo/135/2008, ktorým bol zrušený predchádzajúci prvostupňový rozsudok s vysloveným právnym názorom, že pre rozhodnutie veci je potrebné zaoberať sa dokladmi ohľadne zápisu jednotlivých záložných práv.

Odvolateľ poukazuje na časové hľadisko príslušných zápisov na LV č. X. a udáva, že pohľadávky DÚ Topoľčany vznikli na základe jeho rozhodnutí v rokoch 2004 a 2005, aj o daňových nedoplatkoch, ktoré boli následne zabezpečené záložnými právami k nehnuteľnostiam úpadcu nasledovne

- rozhodnutie DÚ Topoľčany č. 642/350/24193/2004/SIP zo dňa 15. 04. 2004 na zabezpečenie pohľadávky 351 484 Sk,
- rozhodnutie DÚ Topoľčany č. 642/350/35424/2004/SIP zo dňa 17. 05. 2004 na zabezpečenie pohľadávky 265 930 Sk,
- rozhodnutie DÚ Topoľčany č. 642/350/59064/2004/SIP zo dňa 16. 09. 2004 na zabezpečenie pohľadávky 177 855 Sk,
- rozhodnutie DÚ Topoľčany č. 642/340/12283/2005/SIP zo dňa 12. 04. 2005 na zabezpečenie pohľadávky 311 818 Sk,
- rozhodnutie DÚ Topoľčany č. 642/340/32399/2005/SIP zo dňa 15. 07. 2005 na zabezpečenie pohľadávky 8 349 988 Sk.

Pohľadávka žalobcu vznikla z viacerých zmlúv o pôžičke, zabezpečených záložnou zmluvou z 03. 08. 2004 s povolením vkladu dňa 05. 08. 2004, teda účinky nastali dňa 05. 08. 2004.

Z LV č. X. ako i z rozhodnutí DÚ Topoľčany jednoznačne vyplýva, že záložné právo žalobcovi vzniklo skôr, ako záložné práva DÚ Topoľčany podľa rozhodnutí č. 642/350/59064/2004/SIP / 177 855 Sk /, č. 642/340/12283/2005/SIP / 311 818 Sk / a č. 642/340/32399/2005/SIP / 8 349 988 Sk /. V tejto súvislosti odvolateľ namietal neprávny postup súdu prvého stupňa pri hodnotení dôkazov a zastáva názor, že súd nedostatočne zistil skutkový stav veci i napriek upozorneniu a zároveň bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Súd prvého stupňa mal na daný skutkový stav aplikovať ustanovenie § 28 ods. 3 ZKV, podľa ktorého sa oddelení veriteľa z výťažku speňaženie nehnuteľnosti uspokojia podľa poradia vzniku právneho dôvodu na oddelené uspokojenie. Pre poradie zákonného záložného práva je rozhodujúci deň jeho záznamu v katastri nehnuteľností.

Pochybenie súdu prvého stupňa vidí i v tom, že sa nepridržiaval právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že na daný skutkový stav má byť aplikované ust. § 28 ods. 3 ZKV, nie ust. § 23 ods. 3, 5 ZKV.

Odvolateľ poukázal i na znenie § 28 ZKV a § 31 ods. 1 písm. e/ ZKV a má za to, že pri uspokojení pohľadávok konkurzných veriteľov, je za účelom rozvrhu pre určenie poradia pohľadávok veriteľov rozhodný deň zápisu záložného práva do katastra príslušnou správou katastra.

Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a určiť, že pohľadávka žalobcu 5 033 243,20 Sk bude pre účely rozvrhu zaradená ako pohľadávka prvej triedy s právom na oddelené uspokojenie tak, aby k uspokojeniu došlo v poradí pred uspokojením pohľadávok veriteľa DÚ Topoľčany zabezpečených záložnými právami na základe rozhodnutí č. 642/350/59064/2004/SIP z 16. 09. 2004, č. 642/340/12283/2005/SIP z 12. 04. 2005 a č. 642/340/32399/2005 z 15. 07. 2005.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 O. s. p. / vec preskúmal v rozsahu podľa § 212 ods. 1 a podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je nárok žalobcu proti žalovanému na určenie, že jeho pohľadávka je pre účely rozvrhu zaradená ako pohľadávka 1. triedy s právom na oddelené uspokojenie tak, aby k uspokojeniu zo založených nehnuteľností došlo v poradí pred uspokojením ďalšieho konkurzného veriteľa DÚ Topoľčany.

Súd prvého stupňa v novom konaní posudzoval právo žalobcu podľa § 23 ods. 1, 2, 3 a § 28 ods. 1 a 3 v spojení s § 31 ods. 1 písm. e/ ZKV a následne vyslovil, že vyznačenie poradia uspokojenia pohľadávky v „tretom poradí“ zo speňazenia nehnuteľností správcom konkurznej podstaty bolo nad rámec obsahu prihlásenej pohľadávky. Ďalej mal z dokazovania za preukázané, že správca konkurznej podstaty uznal žalobcovu pohľadávku v zmysle prihlášky zo dňa 12. 04. 2005 a vychádzajúc z ust. § 23 ods. 3, ods. 5 písm. b/ ZKV, nakoľko z preskúmvanej pohľadávky je zrejmé, že ide o vykonateľnú pohľadávku, ktorá popretá nebola, preto nebolo možné žalobe vyhovieť. Ani žalobca si v žalobe neuplatnil poradie uspokojenia z opakovane založených nehnuteľností. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol.

Odvolací súd zastáva názor, že súd prvého stupňa sa v novom konaní dôsledne neriadil predchádzajúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, z ktorého vyplýva postup súdu v novom konaní.

Predmetom konania nie je spornosť prihlásenej pohľadávky, ale poradie jej uspokojenia v súvislosti so zápsmi jednotlivých záložných práv v katastri nehnuteľností, a preto sa mal súd riadiť ustanovením § 28 ZKV a zaoberať sa skúmaním poradia vzniku právneho dôvodu na oddelené uspokojenie, pričom pre poradie zákonného záložného práva je rozhodujúci deň jeho záznamu v katastri nehnuteľnosti. Odvolací súd zastáva názor, ak žalobca poradie uspokojenia pohľadávky zabezpečenej záložným právom v prihláške neuviedol, nejde o relevantnú skutočnosť, nakoľko poradie uspokojenia v súvislosti s postavením oddeleného veriteľa vyplýva zo zákona / § 28 ods. 3 ZKV /, ktorým sa musí súd pri rozhodovaní riadiť.

V predmetnej veci nebol právny dôvod vec posudzovať podľa § 23 ZKV, pretože k popretiu pohľadávky nedošlo, bola uznaná, rozpor nastal len v poradí uspokojenia z výťažku predaja založených nehnuteľností.

V prílohe prihlášky žalobca predložil originál záložnej zmluvy, na ktorom je záznam o účinkoch zálohu od 05. 08. 2004. Odvolateľ namieta neskorší záznam o zriadení záložného práva na LV č. X. parc. č. X. / pozberovka / v prospech DÚ Topoľčany v troch rozhodnutiach, ktoré nadobudli účinky zálohu neskôr, ako u žalobcu. V tomto smere súd prvého stupňa nevykonal svoje dokazovanie v novom konaní tak, ako mu bolo uložené už v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom rozhodne i o trovách konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 18. októbra 2011

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková